

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ

Mónosbéli Lakásotthona

Szakmai Program

2022.

Tartalom

1. Intézmény neve, székhelye, telephelye:.....	2
2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői:.....	6
3. A lakásotthoni nevelés, mint szolgáltatás célja, feladata, alapelvei:.....	6
3.1. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja.....	14
4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége és a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja:.....	16
5. A lakásotthoni ellátás igénybevételének módja	25
6. Ellátás igénybevétele, szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:	27
7. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást nyújtó személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	27
8. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái:.....	30

1. Intézmény neve, székhelye, telephelye:

Intézmény neve:

Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ (HMGYK)

Székhelye:

3300 Eger, Dobó tér 6/a.

Telephelye:

HMGYK Mónosbéli Lakásotthona

3345 Mónosbél, Dózsa György u. 12.

A lakásotthon Bükki Nemzeti Park szélső erdőivel határos, gyönyörű környezetben Egertől 20 km-re, Szilvásváradtól 8 km-re, Mónosbél községben található. Mónosbél tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető, a szomszédos települések – Eger, Bélápátfalva és Szilvásvárad – irányában jó az autóbusz és a vasúti közlekedés.

Az általános iskolások és a középiskolások menetrend szerinti autóbuszokkal közlekednek Egerbe, Bélápátfalvára és Mikófalvára. Az igény szerinti vásárlási lehetőség Egerben és Bélápátfalván széleskörűen megoldható.

A 10 férőhelyes lakásotthon a Mónosbéli Gyermekotthonnal közös udvaron helyezkedik el, külön bejáratral rendelkező épületrészben. A lakásotthonban nappali, konyha, étkező, vizesblokk (zuhanyzók, nemenkénti WC) és iroda került kialakításra, melynek berendezései, felszereltsége megfelel a mai átlagos, modern családi életforma igényeinek, ahol 2 db 3 ágyas és 1 db 4 ágyas szoba áll a kiskorúak rendelkezésére.

A lakásotthon személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátásként otthont nyújtó ellátást biztosít az ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett gyermekek részére. A teljes körű ellátáson belül szükségletüknek megfelelő ellátást biztosít a különleges és speciális, valamint a kettős szükségletű gyermekek számára. Nagykorú fiatalok esetén biztosítja az utógondozói ellátást és az utógondozást.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 125 § (1)-(2) bekezdése alapján kettős szükségletű, speciális szükségletű, különleges szükségletű gyermek elhelyezése esetén a lakásotthon létszáma csökkenthető.

Mónosbéli Lakásotthon munkavállalói létszáma:

- lakásotthon vezető	1 fő
- nevelő	1 fő
- gyermekvédelmi asszisztens/gyermekefelügyelő	4 fő
- pszichológus	1 fő heti 10 óra
- fejlesztő pedagógus	1 fő heti 10 óra
- gyermekvédelmi ügyintéző	1 fő heti 10 óra

Feladatkörök:

Lakásotthon vezető:

Törvényes munkaideje 40 óra/hét. Megszervezi a gondozott gyermekek és fiatal felnőttek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését biztosító ellátást, valamint szükség esetén a pszichológiai és fejlesztőpedagógiai ellátást. Tervezi és szervezi a gyermekek szabadidős elfoglaltságát. Lehetővé teszi a gyermekek, fiatal felnőttek szabad vallásgyakorlását. Kezdeményezi az engedély nélkül távol levő gyermekek megkeresését, visszahozatalát. A visszakerült gyermekkel egyéni beszélgetést folytat, melyről feljegyzést készít és megteszi a szükséges intézkedéseket. Elősegíti a gyámhivatali határozata alapján meghatározott kapcsolattartást. Vezetői tevékenységével hozzájárul a lakásotthon szabályos és demokratikus működéséhez.

A pénzügyi szabályzatban foglaltak szerint gazdálkodási feladatokat lát el. A lakásotthon gazdálkodással kapcsolatos adminisztratív feladatok elvégzését heti rendszerességgel ellenőrzi. Teljes mértékben felelősséggel tartozik a lakásotthon pénzügyi tevékenységéért, leltáráért és az esetlegesen bekövetkező hiányért. A gondozás folyamatosságának biztosítása érdekében a korábban nevelésbe vett gyermekkel, illetve fiatal felnőttel kapcsolatos család-, illetve utógondozási feladatokat lát el. Figyelemmel kíséri a megjelenő pályázatokat, gondoskodik a lakásotthont érintő pályázatok elkészítéséről, részt vesz a pályázatok lebonyolításában. Szakmai fejlődése érdekében részt vesz az előírt és a munkáltató által szervezett szakmai továbbképzéseken.

Nevelő:

Törvényes munkaideje 40 óra/hét, melyből 32 óra kötött, 30 óra a lekötött munkaidő. A lekötött munkaidőben feladata - a gyermekekkel, fiatal felnőttekkel való közvetlen egyéni és csoportos foglalkozás fejlesztése és oktatása, a velük kapcsolatos intézkedések meghozatala. A lekötött munkaidőn túl fennmaradó részben a feladatokkal összefüggő előkészítés, értékelés, adminisztratív feladatok elvégzése, valamint eseti helyettesítést lát el. Megszervezi a gondozott gyermekek és fiatal felnőttek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését biztosító ellátást, valamint szükség esetén a pszichológiai és fejlesztőpedagógiai ellátást. Tervezi és szervezi a gyermekek szabadidős elfoglaltságát. Lehetővé teszi a gyermekek, fiatal felnőttek szabad vallásgyakorlását. Kezdeményezi az engedély nélkül távol levő gyermekek megkeresését, visszahozatalát. A visszakérült gyermekkel egyéni beszélgetést folytat, melyről feljegyzést készít és megteszi a szükséges intézkedéseket. Elősegíti a gyámhivatal határozata alapján meghatározott kapcsolattartást. Kötelező munkaidején kívüli időben a pénzügyi szabályzatban foglaltak szerint a lakásotthon vezető mellett gazdálkodási feladatokat lát el. Felelősséggel tartozik a lakásotthon pénzügyi tevékenységéért, leltáráért és az esetlegesen bekövetkező hiányért. A gondozás folyamatosságának biztosítása érdekében a korábban nevelésbe vett gyermekkel, illetve fiatal felnőttel kapcsolatos család-, illetve utógondozási feladatokat lát el. Szakmai fejlődése érdekében részt vesz az előírt és a munkáltató által szervezett szakmai továbbképzéseken.

Gyermekvédelmi asszisztensek / gyermekfelügyelők:

Megszakítás nélküli többműszakos munkarendben az előre megtervezett beosztás alapján dolgoznak. A lakásotthon vezető távolléte esetén külön megbízás alapján ellátják a közösség életének szervezésével járó feladatokat. A lakásotthon vezető irányítása mellett teljes felelősséggel végzik a lakásotthon gazdálkodásból rájuk háruló feladatokat. Irányítják és szükség esetén a gyermekek közreműködésével ellátják a napi életvitelből adódó házi- és házkörüli munkát: - takarítás, főzés, mosás, bevásárlás, udvarrendezés, szakipari ismereteket nem igénylő karbantartási munkákat stb. Közreműködnek a gyermekek szabadidős tevékenységének szervezésében, napi életviteli problémák megoldásában. A lakásotthon vezető távollétében segítik a gyermekek iskolai felkészülését. Ellátják a beteg gyermek ápolását. Szolgálatuk alatt kötelesek minden rájuk bízott gyermek tartózkodási helyéről, állapotáról tudomással bírni. Munkahelymegtartásuk és szakmai fejlődésük érdekében részt vesznek szakmai továbbképzéseken.

Pszichológus:

Figyelemmel kíséri a lakásotthonban élő gyermekek személyiségfejlődését, besegít a nevelés folyamatában előforduló egyéni és csoportos konfliktusok, valamint nevelési problémák kezelésébe. Szükség esetén külső szakember közreműködését kéri. A gondozottakról személyiségjellemzést készít hatósági, valamint az OGYSZ Heves Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat MGYSZB felkérésre, rendszerezi, elemzi az ehhez szükséges információkat, ezek alapján javaslatokat, pszichológiai véleményt készít.

Az elkészített írásos anyagokat, teszteredményeket, rajzok tárolását az adatvédelem követelményeinek megfelelően biztosítja.

Fejlesztő pedagógus:

Feladata a lakásotthonban élő gyermekek képességeinek és készségeinek fejlesztése, tanulásának segítése, ismeretanyagának korrekciója és kompenzálása. Tevékenységét fejlesztési terv alapján végzi, a gyermekvédelmi gyámmal és a lakásotthon vezetővel történt konzultációval összhangban.

Gyermekvédelmi ügyintéző:

Munkáját a lakásotthon vezető irányítása mellett, azzal szoros együttműködésben végzi. Feladata a gondozottak iratanyagának a szabályzatban meghatározottak szerinti kezelése, a gondozási hely érdekében folytatott gondozási levelezés bonyolítása. A vonatkozó szabályokra és a lakásotthon vezető utasítása szerint megigényli a kiskorúak részére a családi pótlékot. Figyelemmel kíséri a zsebpénz felhasználást. Naprakész nyilvántartást vezet a szökésben levő kiskorúakról, a körözési dokumentumokat továbbítja az illetékes hatóságok felé. Elvégzi a lakásotthon gazdálkodásával kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátását. Naprakész állapotban vezeti a lakásotthon gondozási napjainak kimutatását.

A lakásotthonban foglalkoztatott valamennyi munkatárssal szemben alapvető követelmény, hogy a munkakörük betöltéséhez szükséges végzettségen túlmenően személyiségükben és erkölcsileg is alkalmasak legyenek a magas szintű munkavégzésre, személyes példamutatással.

2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői:

Az intézményen belül a lakásotthon a személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátásként otthont nyújtó ellátást biztosít az ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett gyermekek részére. Nagykorú fiatalok esetén biztosítja az utógondozói ellátást és az utógondozást.

A lakásotthonba bekerült gyermekek a társadalom periferiáján élő, szociális problémákkal küzdő, traumatizált, érzelmileg, értelmileg sérült, pszichiátriai kórképpel küzdő, rosszul, illetve hiányosan szocializálódott, rossz megküzdő stratégiákkal rendelkező, sokszor ambivalensen kötődő gyermekekről és kamaszokról van szó. Ezeknek a gyerekeknek a személyiség fejlődése az egészségeshez képest torzult, sőt a gyerekek többségének énképe igen negatív. A pszichés sérülésekhez társulnak a komoly viselkedési és magatartási zavarok, amelyek kezelése a legkomolyabb kihívást jelentheti szakmai téren. Az agresszív magatartásforma megnyilvánulása talán a leggyakrabban előforduló pszichés probléma, mely verbálisan és cselekedetek formájában nyilvánul meg, olykor destruktív magatartásformákkal párosul.

3. A lakásotthoni nevelés, mint szolgáltatás célja, feladata, alapelvei:

Cél olyan gyermek nevelése, aki testileg, értelmileg, érzelmileg és erkölcsileg megfelelően fejlett, személyisége sok irányban kibontakoztatott és képes a vérszerinti családjához, örökbefogadó családjához, nevelőszülőhöz történő beilleszkedésre, illetve az önálló életre.

A nevelés célját az egyes gyermekek esetében az OGYSZ Heves Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat által készített egyéni elhelyezési terv alapozza meg. A lakásotthonban ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorúak esetében a nevelés célja a gyermeket ért akut válsághelyzet közös feldolgozása, szoros kapcsolat kiépítése a szülőkkel, a beutaló szervvel, a gyámhivatallal, hogy az ideiglenes hatályú elhelyezést követő intézkedés a lehető legmegalapozottabb legyen.

Feltétlen biztosítani szükséges, hogy az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek tanulmányai végzésében a folyamatosság érvényesüljön. Amennyiben az ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorú szülője ellen a gyámhivatal a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 75. §. C.) pontja alapján pert indít, a továbbiakban a gyermek nevelésének céljára a nevelésbe vett gyermek nevelésének céljánál megjelöltek az irányadóak.

Nevelésbe vett gyermek esetében a nevelés célja elősegíteni a gyermek és családja kapcsolattartását, a gyermek családjához történő visszatérését, felkészíteni a gyermeket a családi életre, az önálló életvezetésre, előmozdítani tanulmányai sikeres folytatását, önálló szakmához jutását. Továbbá a nevelésnek arra kell irányulnia, hogy a gyermek az önálló életvezetésre, a családi életre felkészüljön. Elő kell mozdítani, hogy a gyermek tanulmányait sikeresen befejezze, szakmát sajátítson el és megteremtődjék önálló életének alapja.

A lakásotthon munkatársainak mindenkor a gondozott gyermekek érdekeit képviselve kell tevékenységüket végezni, melynek során az alábbi alapelvek betartására kötelesek:

- A nyitottság elve:

A lakásotthon nyitott intézmény, igénybe vétele a családjogi törvényben, a szociális törvényben, a gyermekvédelmi törvényben, a fenntartó rendeletében és a Házirendben foglaltakon kívül további feltételekhez nem köthető.

- Együttműködés és önkéntesség elve:

A gyermekek elhelyezése hatósági döntés általi kötelezettségen alapul. A lakásotthon által nyújtott egyes ellátások azonban nem hatósági, hanem szolgáltató jellegűek, melyek a hatósági döntés keretein belül vehetők igénybe. Ezen szolgáltatások igénybevétele az önkéntesség és az együttműködés elvén alapul.

A lakásotthon által nyújtott utógondozói ellátás önkéntesen igénybe vehető. Az önkéntesség elve alapján az elhelyezés során biztosítani kell a választási lehetőséget.

- A személyiségi jogok védelme:

A lakásotthonban feladatot ellátó valamennyi személynek a tevékenysége során tudomására jutott személyi adatok és tények kezelése, továbbítása és nyilvánosságra hozatala esetén a személyes adatok védelméről szóló törvényben, továbbá a 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendeletben foglaltakat minden körülmények között biztosítani kell.

- Az egyenlőség elve:

A lakásotthonban elhelyezett minden kiskorúnak, fiatal felnőttnek nemre, származásra, felekezeti hovatartozásra, illetve világnézetre való tekintet nélkül egyenlő elbírálásban

kell részesülnie. A lakásotthon igénybe vétele a gyermekvédelmi törvényben foglaltak szerint történik.

- A gyermekvédelmi munka etikai minimumának elve;

A lakásotthonban feladatot ellátó valamennyi személynek munkavégzése során a szabályzatokban, protokollokban, módszertanokban rögzítetteket maradéktalanul be kell tartani. A lakásotthon jelenlegi, illetve volt neveltjeivel és az ő hozzátartozóikkal polgári jogviszonyt semmilyen formában nem létesíthet.

- Az otthonosság megteremtésének, a családi nevelésnek az elve;
- A nevelés-gondozás elválaszthatatlanságának elve;
- A korrekciós nevelés elve;
- Az egyéni bánásmód elve;
- A közösségi támogatás általi nevelés elve;
- A közös munka elve;
- Az egyértelműség elve;
- A kiszámíthatóság elve;
- A következetesség elve;
- A határok kijelölésének elve;
- A fokozatosság elve;
- A személyes kötődés elve;
- A demokratizmus elve;
- A kommunikációs és kapcsolatkézség elve;
- A motivációk fejlesztésének elve;
- Az alkotás, az önmegvalósítás kibontakoztatásának elve;
- A hagyományteremtés elve.

A szabadidő kulturált eltöltésének külső terei:

A lakásotthonban élő gyermekek részére a gyermekotthonnal közös tágas udvar számtalan sportolási lehetőséget nyújt. A hátsó területen beton, valamint füves labdarúgópálya, kosárlabda pálya került kialakításra. Az első részen fa játszótér, röplabdapálya, valamint kültéri kondipark várja a sportolni vágyó gyerekeket. Sporteszközök bővítése folyamatos,

ezért az alábbi sporttevékenységekre is lehetőség nyílik (asztalitenisz, teqball, görkorcsolya, kerékpározás, túrázás, szánkózás).

Különleges ellátás:

A lakásotthonban az enyhén értelmi fogyatékos gyermekek integráltan nevelkednek a normál szükségletű társaikkal.

Speciális ellátás

Magatartás – és viselkedésbeli problémákkal küzdők és rendszeres pszichiátriai kezelés alatt állók gyermekek részére a lakásotthon ellátást biztosít.

Napjainkban a serdülő korosztályra jellemző pszichoaktív szerek használatának terjedése újra és újra napirendre kerülő probléma, az addiktológiai szakrendeléssel és a RÉV Szenvedélybetegségek Megelőzésével és Kezelésével Foglalkozó Alapítvánnyal történő együttműködés nélkülözhetetlen.

A különleges, a speciális és a kettős szükségletű gyermekek és fiatalok szakszerű ellátása érdekében a lakásotthon munkavállalói szaktudásukat folyamatosan bővítik a képzések során.

Utógondozói ellátás, utógondozás

A nagykorúak sikeres, önálló életkezdése indokolja az utógondozói ellátás kiemelt jelentőségét a szakmai programban.

Személyi feltételek

A lakásotthon dolgozói létszámát, valamint szakképzettségét a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet határozza meg.

Munkarend

A családi lakásotthon megszakítás nélküli (folyamatos) munkarendje az előre megtervezett 4 x 4 hetes ciklusokból álló munkaidő keret alapján történik.

A szakmai programot meghatározó jogszabályok

- Az 1989-ben New York-ban megfogalmazott, a gyermek jogairól szóló egyezmény;
- Az 1991. évi LXIV. törvény, mely a gyermeki jogok magyarországi elismerése;
- Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról;

- 1952. évi IV. törvény (A házasságról, a családról);
- Valamint a jogszabályokhoz kapcsolódó rendeletek.

A dolgozóknak a jogszabályok ismerete mellett folyamatosan figyelemmel kell kísérniük a modern pedagógiai és pszichológiai tudományok eredményeit.

A lakásotthon feladatkörei:

Meghatározzák az 1997. évi XXXI. tv., valamint a lakásotthon cél és feladatrendszeréből adódó tervek, melyek készítésénél elsődleges a gyermekek életkora, egészségi és személyiség állapota, valamint az ebből adódó sajátosságok.

A lakásotthon dokumentumai:

- éves nevelési terv,
- heti terv, havi szervezési feladatok,
- napirend, házirend,
- értekezletek témái, feljegyzései,
- lakásotthoni napló,
- zsebpénznyilvántartás,
- ruhanyilvántartás,
- engedély nélküli távollétek nyilvántartása,
- kapcsolattartási napló,
- gyermek iratanyag (személyenként),
- egyéni gondozási, nevelési tervek
- kimenő könyv.

Tevékenységi formák, módszerek:

A lakásotthon cél és feladatrendszerét a következő tevékenységek által valósítja meg:

Napi rendszeres tevékenységek

- személyi önkiszolgálás,
- lakásotthonért végzett munkatevékenység, gazdálkodás.

Tanulási tevékenység:

A tanulási tevékenység keretében biztosítani kell:

- a felkészítést az iskolai órákra,
- az önálló és páros tanulást,
- a tanulás irányítását,
- a tanulástechnikai módszerek tanulását és alkalmazását,
- a felzárkóztatást, a hiánypótlást,
- az egyéni fejlesztést, amely a részfunkciók megerősítését szolgálja az iskolai kudarcok csökkentése érdekében.

Szabadidős tevékenységek:

Gyermekeink számára számtalan szabadidős elfoglaltságot biztosítunk, melyek többsége szervezett. A szabadidő tervezése a lakásotthon naplóiban történik hetes lebontásban, a gyerekek érdeklődésének, igényének az aktuális feladatoknak megfelelően. A lakásotthon szintű programokon kívül az intézményi és a településprogramjai közül is válogathatnak a gyermekek.

Sport tevékenységek:

- sport, testedzés (aerobik, tánc, kerékpár, görkorcsolya, futball, kosárlabda, röplabda, tollaslabda, stb.)
- természetjárás, kirándulás,
- teqball, kültéri edzőpark
- korcsolyázás

Cél a rendszeres mozgásigény kielégítésén kívül a fizikai és lelki tulajdonságok, mint az ügyesség, gyorsaság, mozgáskészség, állóképesség, koncentrálóképeség, önfegyelem fejlesztése.

Kulturális tevékenységek:

- olvasás,
- számítógép használat, internetezés,
- kártyajáték, társasjáték,
- színházlátogatás,
- kézműves műhely,
- hitoktatás.

Szükségszerű a rekreációs programok tervezése. A gyermekek érdeklődésüknek megfelelően hobbijaiknak szabadon szentelhetik idejüket.

A rekreáció tárgyi feltételei:

- sporteszközök,
- kézműves foglalkozások,
- számítógép,
- hifi berendezés, televízió
- társasjátékok stb.

A lakásotthon vezető feladata, hogy olyan szabadidős programokat szervezzen az életkori sajátosságok figyelembevételével, hogy minden gyermek örömét lelje benne. Érvényesüljön a gyermekek érdeklődési köre, véleménye, képességei a kötött vagy kötetlen tevékenység közben. A gyermekek többsége fáradékony, terhelhetőségük szintje alacsony, kitartásuk gyenge. Ezért szükségük van az iskolai elfoglaltság után feltöltődésre, aktív és passzív pihenésre.

Ünnepek, hagyományok, szokások:

Az ünnepek fontossága, hogy felszabadítja a pozitív érzelmeket. Fontos a megtervezése, az aprólékos kidolgozás, a felkészülés és a megtartás. (Farsang, Húsvét, Mikulás, Karácsony, gyermeknap, júnális, az egyén ünnepei születés és névnap, ballagás). Az ünnepek szokásrendszeréhez csak pozitív érzelmeket társítunk.

Utógondozói ellátás:

A lakásotthon munkájában kiemelt szerepet kap az utógondozói ellátás biztosítása. Az utógondozói ellátás keretében lakhatást és szükség szerinti ellátást biztosítunk azoknak a nevelésből kikerült fiatal felnőtteknek, akiknek utógondozói ellátását a gyámhivatal elrendelte. A családias lakásotthonon belül az utógondozói feladatot a nevelő/lakásotthon vezető látja el, de az önálló élet megkezdéséhez szükséges személyre szóló tanácsadásból, a társadalomba való beilleszkedés elősegítése érdekében történő segítségnyújtásból a csoportokban dolgozó gyermekvédelmi asszisztensek és gyermekfelügyelők is tevékenyen kiveszik részüket. Az utógondozói ellátás célja, hogy a fiatal felnőtt az önálló életvezetésre,

családi életre felkészüljön, képes legyen önmaga ellátására és eltartására mire elhagyja a lakásotthont.

Az utógondozói ellátásban részesülő fiatal a szükségleteinek megfelelő ellátást kap, melyre az intézményvezetővel megállapodást köt és az ellátásért térítési díjat fizet.

Amennyiben az utógondozói ellátásban részesülő fiatal a Házirendet súlyosan megsérti, írásbeli figyelmeztetésben részesül. Az utógondozói ellátott súlyos, sorozatos fegyelemsértése az utógondozói ellátás megszűnését eredményezi.

Kiemelt feladat a fiatal felnőttek önálló lakhatásának megoldása lakás elő-takarékosság, önkormányzati támogatás és az otthonteremtési támogatás igénybevételeivel.

Az utógondozói ellátás során a fiatalok elsajátítják az arra vonatkozó ismereteket, hogy különböző ügyeket melyik hivatalban tudják elintézni. A lakásotthon vezető elkíséri a gyermekeket, amennyiben szükséges, képviseli az érdekét. Személyes példamutatáson keresztül megtanítja a hivatalos helyen illő viselkedést és kommunikációt, segítséget nyújt a nyomtatványok kitöltésében.

Felkészülés az önálló életre:

Az önálló életvitel fontos eleme a megfelelő pénzgazdálkodás. Fontos a jövedelemmel rendelkező fiatalok takarékosagra ösztönzése, a segítségnyújtás pénzük bankszámlán történő elhelyezésében. Be kell vonni a gyermekeket a lakásotthon pénzgazdálkodásába, lehetőséget biztosítva számukra, hogy véleményezzék azt, javaslatokat tegyenek az ellátmány célszerű felhasználására. A közös vásárlások során megismerhetik a legalapvetőbb fogyasztási cikkek árát.

A munkaerőpiacra való sikeres belépés alapja a szakképzettség megszerzése. Az iskolarendszerből kikerült, még nem dolgozó fiatalok rendszeresen tartják a kapcsolatot a Munkaügyi Központtal mielőbbi elhelyezkedésük érdekében. Álláskereső technikák elsajátítását célzó tréningen való részvétellel lehetőségük nyílik munkába állási esélyeik javítására.

Önismereti és értékfeltáró foglalkozásokon tehetnek szert mélyebb önismeretre és ismerhetik meg jobban egymást. Ezek jó lehetőségek arra, hogy megtanulják elfogadni a sajátjuktól eltérő véleményeket, el tudják fogadni a másságot. A lakásotthoni normákhoz való alkalmazkodás során nő a türelmük és erősödik önfegyelmük.

Nagyon fontos, hogy a fiatalok elsajátítsák azokat a praktikus ismereteket, amelyek birtokában képesek lesznek otthonuk legalapvetőbb karbantartási munkáit elvégezni, ingatlanuk állagát megővni. A lakásotthon jól felszerelt konyhája jó lehetőséget biztosít a háztartási és főzési ismeretek megszerzésére, valamint azok gyakorlására. Rendszeressé kell tenni azokat az alkalmakat, amikor a gyermekek felügyelet mellett maguk készítik el az ételt, ezáltal sikerélményhez jutnak, önbizalmuk erősödik, a jól végzett munka motiválóan hat rájuk.

Minden gyermekkel, illetve fiatal felnőttel dolgozónak arra kell törekednie, hogy gondozottjaival minél szorosabb kapcsolata alakuljon ki, mert hatékony munka bizalmon alapuló kapcsolat eredményeképpen jön létre.

3.1. Az intézményen belüli és más intézményekkel történő együttműködés módja

Lakásotthoni értekezlet:

A lakásotthon munkatársainak részvételével havi egy alkalommal tartott értekezlet. Az intézményvezetői értekezleten elhangzottak továbbítása érdekében a lakásotthon vezető tájékoztatja a dolgozókat, illetve az aktuális problémák megbeszélésére is van lehetőség.

Gyermekevédelmi gyámmal történő együttműködés:

A lakásotthon együttműködik a gyámhatóság határozata alapján kirendelt gyermekevédelmi gyámmal, helyettes gyermekevédelmi gyámmal, elősegíti a gyámi feladatok ellátását, az otthont nyújtó ellátás rendszeres felülvizsgálatának előkészítését.

Az egyéni gondozási-nevelési tervet a lakásotthonban elhelyezett gyermek esetén a lakásotthon vezető és a gyermekevédelmi gyám készíti el a kiskorú jelenlétében.

A lakásotthon és a gyermekevédelmi gyám jelzi a gyámhivatalnak, ha megítélése szerint a hozzátartozó kapcsolattartás során a gondozott gyermek személyiségfejlődését hátrányosan befolyásolja, illetve ha kapcsolattartási jogával a gondozott gyermek vagy az ellátást nyújtó sérelmére visszaél.

A gondozott gyermek érdekében, a családjával való kapcsolat ápolása és a családnak a gyermek visszafogadására alkalmassá tétele céljából a gyermekevédelmi gyám és a lakásotthon együttműködik a szülővel és az illetékes gyermekevédelmi központ esetmenedzserével és a gyermekevédelmi szolgálat családsegítőjével.

Kapcsolattartás a családdal:

Feladat a családi kapcsolattal rendelkező gyermekek esetében a szülőkkel, rokonokkal való kapcsolattartás. Elsődleges a gyermek családi hátterének felkutatása, megismerése a kapcsolat fenntartása és a családba történő visszagondozás a társintézményekkel. Lehetőséget biztosítunk a gyámhivatal általi határozatban foglalt hozzátartozók fogadására, levelezés, telefonon és elektronikusan történő kapcsolattartásra. Szünidőkre történő hazautazásban lehetőség szerint segítünk.

A lakásotthon vezető feladata kezdeményezni és ápolni a meglévő kapcsolatokat, valamint rendszeresen tájékoztatni a gondozott gyermek neveléséről, fejlődéséről és a gyermek életében bekövetkezett fontosabb eseményekről a hozzátartozókat. A gondozott gyermek és a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó kapcsolattartásának alakulásáról, valamint a szülőnek a gondozási hellyel való együttműködéséről a lakásotthon vezetője a gyermekvédelmi gyámot folyamatosan, a gyámhivatalt félévente írásban tájékoztatja.

Más intézményekkel történő együttműködés módja:

A lakásotthon rendszeres kapcsolatot tart fenn:

- az intézmény gyermekotthonaival,
- gyermekvédelmi gyámokkal,
- általános és középiskolákkal,
- könyvtárakkal,
- gyámhivatalokkal, gyermekjóléti központokkal, családsegítő szolgálatokkal,
- az OGYSZ területi gyermekvédelmi szakszolgálattal,
- önkormányzattal,
- szülőkkel, testvérekkel,
- rendőrséggel, pártfogó felügyelőkkel,
- karitatív és civil szervezetekkel,
- munkaügyi központtal.

A kapcsolattartás célja a napra kész tájékoztatás, a szakmai problémák megbeszélése az aktuális feladatok elintézésére. A kapcsolattartás személyesen, telefonon vagy levélben történik, a gyakoriság függ az elintézendő feladattól.

4. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége és a szolgáltatási típusnak megfelelően a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja:

A lakásotthoni gondozás, nevelés elemei azok a szolgáltatás csoportok, amelyek a napi életgyakorlathoz kapcsolódva és arra építve lehetővé teszik a lakásotthon családias nevelés sikeres megvalósítását. A gyermekek és a fiatal felnőttek gondozása és nevelése csoportos feladat és egységes elven működik. Részt vesz benne a lakásotthon vezető, a gyermekfelügyelők és asszisztensek, a pszichológus és a fejlesztő pedagógus. A gondozás és nevelés terén célt csak úgy tudunk elérni, ha egységes elvek szerint dolgozunk kollektív formában.

Biztosítjuk a lakásotthoni ellátás, nevelés során a családi rendszerhez hasonló körülményeket:

- a családpótló szerep – reális – átvállalását,
- a gyermek nyugodt életterének kialakítását,
- a gyermek testi- lelki fejlődéséhez szükséges szeretetet, elfogadást,
- a biztonságon alapuló érzelmi kötődést,
- a személyre szóló figyelmet, törődést,
- a bizalomra épülő felnőtt – gyermek kapcsolat kialakítását.

A családi funkciók: gazdasági, biológiai, szocializációs gyakorlását, a családban szokásos tevékenységek megismerését (főzés, mosás, vásárlás stb.).

A lakásotthonban élő gyermek és fiatal felnőtt számára biztosítjuk:

- a megelőző és gyógyító egészségügyi ellátást, az előírt gyógyszereket és gyógyászati segédeszközöket,
- a személyi korrekcióhoz, lelki sérülések gyógyításához szükséges terápiát – játékterápia, pszichodráma, kreatív vagy alkotó terápia (fejlesztőpedagógus, szociálpedagógus, pszichológus, pszichiáter segítségével),
- a korának, képességeinek megfelelő oktatást, szakképzéshez tanulmányi lemaradásai megszüntetéséhez szükséges segítséget,
- a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltéséhez szükséges feltételeket,
- a szabad vallásgyakorlást,
- a szülőkkel, hozzátartozókkal való kapcsolattartást, a látogatásokat, a haza utazásokat valamint a szünetek otthon töltését a gyámhivatali határozatok alapján.

A testvérkapcsolatokra épülő heterogén összetételű családi csoportok működtetésére törekszünk. A gyermekek egyedi személyiségállapota határozza meg az adott csoport nevelési rendszerét, ebből kell levezetni fontossági sorrendben:

- az érzelmi rendeződést,
- a korrekciót,
- az értelmi fejlesztés feladatait, de ez koordinálja az egész életrendet, a szabadidőt, a napirendet.

Fejlesztési törekvések:

Értelmi fejlesztés terén: a gyermek ragadjon meg minden alkalmat, hogy többet tudjon, tökéletesedjen. Tudja, hogy csak tanulással sajátíthatja el azt, amit az előző nemzedék már tud. Jellemezze ezért kitartás, céltudatosság és felelősségérzet mellett a tudás iránti igény. Ennek feltétele az érdeklődést felkeltő segítségnyújtás és a bizalom megléte a nevelő és a gyermek között.

Fontos, hogy a gyermek saját tanulási módszereit tudatosítsa, segítséggel fejlessze, a tudásához viszonyulni tudjon. A kérdezés és az ellenőrzés változatos módszereivel ösztönözni kell a gyermeket, hogy amit megtanult, ki is tudja fejezni szóban, íráshoz, cselekvésben. A beszédkésztséget fejleszteni a rendszeres szóbeli felkészüléssel, hangos olvasással lehet. Segíteni kell a gyermekeket a pályaválasztásban, a továbbtanulásban, a szakmaszerzésben, szakmaszerzés után a munkába állásban, szállás, illetve lakhatás megoldásában a teljes önállóság megszerzéséig.

Esztétikai nevelés terén: a lehetőségek figyelembevételével tágabb teret kell nyújtani az egyéni ízlésformálásnak – ruházat, apróbb tárgyak, frizura, játék, étel stb. – biztosításához kapjon több döntési – választási lehetőséget a nevelt. Biztosítani kell életterének szépítését, díszítését, bízzuk a gyermekek kezdeményező – felfedező kedvére, de minták nyújtásával formáljuk ízlésüket.

A felnőttek példamutatással adjanak lehetőséget a követésre, az esztétikus megjelenés, beszédmodor, öltözködés, étkezés kapcsán.

Erkölcsei, érzelmi nevelés terén: a lakásotthon munkavállalói tudatosítják a gyermekekben az emberi kapcsolatok, tevékenységek, magatartásformák morális tartalmát. Ismertetik a szeretet adásának – kapásának örömét. A gyermek tudjon szeretetet adni és kapni. Lássa be, hogy mások is vannak a világon és neki mások érzéseire, érdekeire és törekvéseire figyelnie kell.

Fogadja el és fogadtassa el a másságot. Meg kell tanítani, hogy tudjon figyelmes lenni, érdeklődni mások iránt, tudjon elismerni és dicsérni, alkalmazkodjon a csoport kialakult normáihoz. A felnőttektől meg kell tanulnia a nemének megfelelő viselkedési formákat, de személyisége csak akkor lesz teljes, ha mindkét nem tulajdonságait megismerheti.

A preventív jellegű foglalkozások lebonyolítására a lakásotthonon belül fejlesztő pedagógus és pszichológus kollégákat, míg a specifikus érzelmi zavar kezelésénél külső segítő szakembert veszünk igénybe.

Munkára nevelés: a gyermeknek tudnia kell, hogy minden érték alapja a munka. A közösen végzett munka segít – viselkedési mintákat nyújt – az önismeret fejlődésében, egymás megismerésében, melyben benne van az együtt kellemesen eltöltött idő élménye.

Életmód, egészségvédelem, környezetvédelem: kapjon nevelésünkben hangsúlyt, hogy a gyermeknek törekednie kell egészsége megőrzésére, és a környezet megvédésére. Alakítsuk ki ezzel kapcsolatban a lelkiismereti működést. Mulasztás esetén keresse a jóvátétel lehetőségét, helytállás esetén érezze az elégedettség örömét.

Egészségét – mint az emberi élet kiemelt fontosságú értékét – tisztelje, védje, óvja. Kerülje az egészségkárosító szerek használatát (dohányzás, alkohol, kábítószer, felelőtlen szexuális kapcsolat), ettől óvja meg kisebb társait is.

Szerelemre, párkapcsolatra, szexuális életre történő felkészítés:

- Mit kezdjen vele, amikor előnti ez az érzés?
- Mik az udvarlás, a párkapcsolat kulturált formái?
- Fontos, hogy ne rombolják szét kapcsolataikat, azokat építeni kell
- A szexualitásban a párok érzelmi egymásra hangolódása a lényeges, nem pedig a különböző újságokban és televíziókban látott szexuális formák kipróbálása.

- Arra kell törekedni, hogy az örömszerzés kölcsönös legyen, a bensőséges intimitás létrejöjjön.
- Meg kell tanítani a korszerű fogamzásgátlás gyakorlására a fiatalokat.
- Tudatosítani kell bennük a szexuális élet felelősségét.

Ruházkodás:

- Gyermekeink számára biztosítjuk a törvényben előírt ruházatot.
- Ruhavásárlások előre megbeszélt módon az ésszerű takarékoság szabályait szem előtt tartva történnek.
- Nagyobb gyermekeink önállóan állítják össze ruhatárukat, számukra önálló vásárlási lehetőséget biztosítunk.
- Igyekszünk olyan öltözködési lehetőséget biztosítani, ami megfelel a fiatalok igényeinek és kortársaik viseletének.
- A vásárolt ruhákról nyilvántartást vezetünk.
- A mosást a lakásotthonban végezzük, a gyerekek ruházatuk tisztántartásában, javításában életkoruknak megfelelően vesznek részt.

Higiénia:

- Biztosítjuk a mindennapos tisztálkodáshoz, testápoláshoz szükséges feltételeket, az ehhez elengedhetetlen testápolási szereket és textíliákat.
- Nagy gondot fordítunk a helyes és kívánatos higiénias szokások kialakítására.
- A kisebb gyermekek fürdetése és testápolása a szolgálatban lévő kollégák feladata.
- A törülközők, fürdőlepedők és ágyneműk cseréje, tisztán tartása a munkatársak feladata.

Házkörüli munka:

- Az udvar és a ház környékének rendben tartása a gyermekfelügyelő irányítása mellett a gyermekek feladata.

Étkezés:

- A gondozott gyermek számára naponta, életkorának megfelelő, ötszöri, legalább egy alkalommal meleg az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelő étkezést biztosítunk.

- Az étlap összeállítása a korszerű táplálkozás, a gyermekek javaslatainak, igényeinek megfelelően történik.
- Az étkezés a lakásotthonnal közös udvaron lévő gyermekotthon főzőkonyhája által helyben biztosított. A nagyobb gyerekek a gyermekfelügyelő irányításával önállóan is főzhetnek.
- Vasárnap és szombati napokon valamint ünnepnapokon a főzés a lakásotthonban történik a szolgálatban lévő felnőtt irányításával, a gyerekek bevonásával.
- Oktatási intézményben az egész napos foglalkozásokon résztvevő gyermekeink számára a képző intézmény biztosítja a napközbeni étkeztetést.
- Hétvégén és ünnepnapokon igyekszünk gyermekeink kedvenc ételeit főzni az ilyenkor elmaradhatatlan süteményekkel és tortákkal.

Egészségügyi ellátás:

- Akut esetben a műszakban lévő gyermekfelügyelő, köteles orvost hívni szükség szerint.
- Az iskoláskorúak az iskolában kapják meg a kötelező védőoltást, amit az iskolaorvos végez el. A nem kötelező védőoltást a házi orvos adja be. A védőnő vezeti az iskolások törzslapját, melyen feltünteti a gyermek súlyát, magasságát, vérnyomását, a kapott védőoltásokat, valamint a betegségeket és az orvos által előírt terápiát.
- Amennyiben a gyermeknek szakorvosi ellátásra van szüksége, ahhoz a beutalót az iskolaorvos/házi orvos írja meg.
- Nagy gondot fordítunk a nem kívánt terhesség megelőzésére felvilágosító előadásokkal, beszélgetésekkel illetve szükség esetén nőgyógyász által felírt fogamzásgátló tablettával. Menses naptárt vezetünk, így figyelemmel tudjuk kísérni annak rendszerességét.

Lelki egészség:

A lakásotthonban élő kiskorú és nagykorú gondozottaink pszichés problémáinak kezelésére nagy hangsúlyt fektetünk. Súlyosabb állapot esetén pszichiátriai szakrendelésre visszük a gyermekeket, enyhébb esetekben a lakásotthon pszichológusa foglalkozik velük egyéni, vagy csoportos formában, kompetenciájának megfelelő módszerek alkalmazásával. Pszichológus egyben szervezi a terápiás hatású nevelést, gondozást, koordinálja, szakmai tanácsaival segíti a dolgozók nevelési munkáját. Hiszünk abban, hogy csak egy közös, összehangolt team-

munka segítségével, több oldalról sugározva a terápiás hatást lehet hatékonyan működni, eredményeket elérni.

Engedély nélküli távollét:

Fizikai kényszerrel egy gyermeket sem tartható a lakásotthonban. A lakásotthon nem zárt intézmény, így előfordulhat engedély nélküli eltávozás. A lakásotthonban a gyermekfelügyelők, gyermekvédelmi asszisztensek és a lakásotthon vezető feladata ellenőrizni a kimenőket. Ha a gyermek nem ér vissza a megbeszélt időre, akkor érdeklődnek a bejelentett lakóhelyén, illetve megpróbálják elérni a várható felbukkanási helyeken. Ha az előbbi próbálkozások sikertelenek, akkor 14 éven aluli gyermek esetén azonnal bejelentést kell tenni a rendőrségen. 14 éven felüli gyermek esetén 24 órán belül értesítik a rendőrséget. Amennyiben a gyermek a gondozási helyére önként visszatér, akkor értesítik a rendőrséget és a körözés visszavonásra kerül. A gyermekkel egyéni beszélgetés keretén belül beszámol eltűnésének okairól, a szökés alatt vele történt eseményekről, tartózkodási helyéről, megélhetési forrásairól, mely írásban rögzítésre kerül. Az engedély nélküli eltávozásról és a visszaérkezésről minden esetben tájékoztatják a szülőt és a gyermekvédelmi gyámot.

Lakásotthon gazdálkodás:

Az önálló lakásotthon gazdálkodás célja a 15/1998. NM rendelet 125/A. pontja értelmében a családi élet, a családi háztartás modellezése azért, hogy a gyermekek mintákat kaphassanak arról, hogy felnőve ők is képesek lehessenek önálló háztartás vezetésére, családi élet folytatására. Ennek megfelelően vonjuk be a gondozottakat a napi gazdálkodásba, a háztartás vezetésébe, a lakásotthon önálló pénzeszközeinek felhasználásába, tervezésébe, neveljük takarékoság és a pénzbeosztás szabályaira. A lakásotthon feladatainak megvalósításához a költségvetésben meghatározott keretek függvényében havi költségkeret (ellátmány) kerül megállapításra. A lakásotthon hónap elején felvett ellátmánnyal önállóan gazdálkodik. A lakásotthon vezető a felsorolt keretek között a zsebpénz, az élelem és a ruházat kivételével szabadon gazdálkodik, engedéllyel átcsoportosíthat. Minden hó végén egy előre meghatározott napon a számlák alapján számol el.

A különleges szükségletű gyermekek ellátása:

„A fogyatékos, tartósan beteg gyermeknek joga van a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátáshoz.” [Gyvt. 6.§ (3)]

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek oktatása szükségletének megfelelő oktatási intézményben történik. Ellátásuk, nevelésük a lakásotthonban integráltan történik. Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek agyi funkcióinak károsodása miatt főleg kognitív területeken lassúbb fejlődésűek, melyre pozitív hatással van az ép társakkal való együttnevelés. Érzelmileg befogadóbbak, ezért még inkább erősíteni kell az érzelmeken keresztül történő fejlesztést. Pedagógiai elvünk a különleges szükségletű gyerekek egyéni szükségleteinek, képességeinek, és lehetőségeinek figyelembevételével fejlődésük elősegítése. Programunkban „a fogyatékos gyermek iskolai nevelésének irányelvei” figyelembevételével határoztuk meg a nevelési célt, feladatokat, szervezési kereteket, módszereket.

Fontos, hogy a gyermek ne legyen megbélyegezve a közösségen belül, elfogadtatásuk történjen pozitív tulajdonságaik kiemelésével, általuk sikeresen végzett tevékenység kihangsúlyozásával, - sport, kézimunka.

Elsődleges nevelési cél:

- a harmonikus személyiségfejlődés elősegítése,
- egyéni, differenciált fejlesztésük biztosítása fejlődési ütemük figyelembevételével.

Foglalkozások tervezése, fejlesztő terápiák:

A gyermekek nagyfokú egyéni különbségei miatt az egyéni foglalkozás a domináns és fokozatosan térünk át a csoportos foglalkozás szervezésére, ahol jobban alkalmazható a játékoság, tapasztalatszerzési lehetőség pl.: kirándulás, könyvtárlátogatás, lehetőség szerinti úszásoktatás.

A lakásotthonban folyó egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások megalapozzák és folyamatában segítik az iskolai nevelést, oktatást.

Az oktató - nevelőmunka hatékonysága érdekében a felzárkóztatásra, korrepetálásra kell nagy hangsúlyt fektetnünk, ahol az alapkészségek (olvasás, írás, számolás) fejlesztése a fő cél.

A fejlesztő munka eltér a hagyományos értelemben vett pedagógiai munkától. Nem konkrét anyagot tanít, nem korrepetál (rátanít), hanem olyan alapkészségeket próbál fejleszteni, amelyek a gyermek iskolai teljesítményét javítják. A fejlesztőprogramok a gyermektanulási, viselkedési problémájához keresik a megfelelő, leginkább eredményre vezető tartalmakat, ismereteket, tevékenységeket. A fejlesztő pedagógus a gyermeknek kiválasztja a fejlesztéséhez szükséges terápiát, megállapítja a tanulási tempót, a gyakorlásra, ismétlésre

szánt alkalmakat. Olyan oktatási környezetet biztosít, amely emocionálisan megnyeri a gyermeket az együttműködésre, sikerhez vezet, a pozitív adottságokat megerősíti.

Személyiségfejlesztés:

A nevelés feladatai a lakásotthoni élet valamennyi megnyilvánulásában, tevékenységében jelen vannak. Nevelési programunkban rendszeresek a fejlesztő foglalkozások, melyek a gyermeki személyiség fejlődését teszik lehetővé, egyéni vagy kiscsoportos foglalkozáson.

Eszközök:

Képek, kártyák, könyvek, munka- és feladatlapok, fejlesztő játékok és hagyományos játékok felhasználása fejlesztési célokra.

A tervezés és a megvalósítás módja:

A szakmai munka a lakásotthon vezető, iskolai pedagógusok jelzései alapján az egyes gyermekek személyiségének megismerésével kezdődik. A tervezés alapjaként szolgálnak a Heves Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága vizsgálati eredményei és további javaslatai a konkrét fejlesztésre. Saját célzott vizsgálatainkkal is kiegészítjük a fejlesztési tervet.

Ellenőrzés, korrekció:

A különleges szükségletű gyermekek fejlődését nyomon követjük, dokumentáljuk, nem csak a foglalkozások alapján, hanem iskolai és lakásotthoni tevékenységét, viselkedését is figyelembe véve. A kapcsolattartás folyamatos az iskolai pedagógussal és a fejlesztőpedagógus részéről. A differenciált és egyénre szabott fejlesztés a meglévő és hiányzó képességek figyelembevételével történik. A festői környezet nagymértékben elősegíti az idegrendszeri problémákkal küzdő gyermekek rehabilitációját.

Külső kapcsolatok, szakellátás:

Szükség szerint igénybe vesszük és együttműködünk a külső szakellátást nyújtó intézményekkel – pedagógiai központ, pszichiátria –, szükség szerint gyógyszeres terápiával együtt.

A speciális szükségletű gyermekek ellátása:

Speciális szükségletű gyermekeink problémái szerteágazóak:

- súlyos pszichés tüneteket mutatók,

- súlyos disszociális tüneteket mutatók,
- pszichoaktív szerekkel küzdők.

Integrált nevelésük nem könnyű feladat, hiszen a lakásotthonban együtt élők interakcióik során pozitív és negatív irányban egyaránt hatnak egymásra.

Pszichiáter orvos igénybevételével gyógyszeres terápiában részesülnek az azt igénylők, pszichológus, gyógy- /fejlesztőpedagógus bevonásával pedig terápiás foglalkozás biztosítható.

Elsődleges nevelési cél:

- a harmonikus személyiségfejlődés elősegítése,
- egyéni differenciált gyógyítások, fejlesztésük biztosítása fejlődési ütemük figyelembe vételével.

Foglalkozások tervezése:

A szakorvosi ellátáson túl a lakásotthonban folyamatos a pszichológiai szolgáltatás. Ennek formái a gyermekek (fiatal felnőttek) szükségleteihez igazodóan alakulnak:

- egyéni terápiás ülések (célzott segítő beszélgetés),
- csoportos terápiás foglalkozások.

A pszichológiai ellátás sokrétű volta több területen is megvalósul:

- pszichodiagnosztika (exploratív beszélgetés, auto- esetleg heteroanamnézis, tesztvizsgálatok;
- viselkedésterápia;
- fejlesztési tervek készítése;
- tanulási képességek és a motiváció fejlesztés;
- életviteli tanácsadás;
- pályaorientáció;
- kommunikációs és önismereti csoportok működtetése;
- autogén tréning (relaxáció) igény szerint egyéni, ill. csoportos formában,
- drogprevenció.

A serdülő és fiatal felnőtt korosztály különösen veszélyeztetett a pszichoaktív szerek használata szempontjából. Feladatok és módszerek a drog fogyasztás megelőzésére:

- tartalmas programok szervezése,
- felvilágosító előadások,
- gyermekek önbizalmának erősítése,
- pozitív jövőkép kialakítása,
- kudarcűrő képesség erősítése,
- természetes kalandvágy kiélésének segítése kulturált formában (éjszakai túra, teljesítmény túra, versenyek, sport, lovaglás, vívás).

A tervezés és a megvalósítás módja:

A szakmai munkát az újonnan érkező gyermekeknél a korábbi szakmai anyagok áttanulmányozásával kezdjük. Az iskolai pedagógusok jelzései alapján minden gyermek személyisége megismerésére, problémájának szakszerű feltárására törekszünk.

Ellenőrzés, korrekció:

A speciális szükségletű gyermekek fejlődését nyomon követjük, dokumentáljuk nem csak a foglalkozások alapján, hanem iskolai és lakásotthonbeli tevékenységüket, viselkedésüket is figyelembe véve. A kapcsolattartás folyamatos az iskolai pedagógusokkal, a pszichológus részéről és szükség szerint a pszichiáterrel.

Külső kapcsolatok, szakellátás:

Szükség szerint igénybe vesszük és együttműködünk külső szakellátást nyújtó intézményekkel pl. gyermek pszichiátria, RÉV Szenvedélybetegségek Megelőzésével és Kezelésével Foglalkozó Alapítvány.

5. A lakásotthoni ellátás igénybevételének módja

Befogadás:

- Az érkező gyermeket bemutatjuk a lakásotthonban, szobáját, saját ágycsopaj, szekrényét, íróasztalát birtokba veheti.
- A legszemélyesebb tárgyait zárható, saját szekrényében helyezheti el.

- Megismerkedünk, beszélgetünk az új gyerekekkel a szokásairól, az időtöltéséről, tanulásáról, barátairól, családi kapcsolatairól, örömről, bánatról, mindenről, ami fontos lehet, hogy megkönnyítsük a beilleszkedést.
- Megismertetjük a lakásotthonnal, a dolgozókkal, később a lakásotthon tágabb környezetével. (üzlet, posta, buszmegálló, művelődési intézmény, könyvtár stb.)
- Elolvassa (esetleg elolvassuk neki) a Házi rendet, a napirendet.
- Bemutatjuk a helyi szokásokat, lehetőségeket.
- Ellátjuk korának, az évszaknak megfelelő ruházattal, tisztálkodási szerekkel, iskolai eszközökkel.
- Folyamatosan, rendszeresen tartjuk a kapcsolatot az oktatási intézménnyel. A fogadóórán, szülői értekezleten a lakásotthon vezető vesz részt, szükség esetén személyesen és telefonon is kapcsolatot tart az iskola pedagógusaival.
- A pszichológus és a fejlesztő pedagógus egyéni elbeszélgetést folytat és segíti a beilleszkedést.

Az ismerkedési időszakban kell a gyermeket megismertetni mindazzal, amit számára a lakásotthoni nevelés jelent:

- Biztosítani kell, hogy megtanulja az önkiszolgálást, az önellátás legszükségesebb ismereteit,
- Működjön együtt a nevelőivel,
- Alakuljon ki a tanuláshoz és egyéb napi tevékenységhez való munkavégzési képessége.

Ez a feltétlen követelések időszaka, a direkt nevelési eljárások a meghatározóak, a gondozottak napirendjét, foglalkoztatását nevelők határozzák meg. Megismerik a lakásotthon környezetét, a települést és környékét, megtanulnak eligazodni a település életében.

A gyermekek beilleszkedése és megismerése után a már kialakított normarendszer további megszilárdítása és az egyéni gondozási, nevelési tervben meghatározottak szerinti tudatos fejlesztés folyik.

Meg kell tanítani őket az életkoruk szerinti társadalmi elvárásoknak megfelelő viselkedésre, a segítő és irányító felnőtt jelenléte nélkül is. Személyes példamutatással, hitelességgel, viselkedési mintákat kell nyújtani.

A Gyvt. 33. § (2) alapján a lakásotthon az ellátás megkezdésekor tájékoztatja a gyermeket és törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet:

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről;
- az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról;
- a kapcsolattartásról, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről;
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról;
- a házirendről;
- a panaszjog gyakorlásának módjáról;
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról;
- a jogairól és az érdekeit képviselő érdekképviselői fórumról.

A törvényes képviselő, illetve a fiatal felnőtt a tájékoztatásról írásban nyilatkozik.

6. Ellátás igénybevétele, szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

A gyermekvédelmi törvény alapján az OGYSZ Heves Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat javaslatát figyelembe véve az illetékes gyámhivatal határozatával fogadunk be gyermekeket a lakásotthonba. A gondozási hely meghatározására tartott tervezési megbeszélésen a lakásotthon vezető vesz részt.

7. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást nyújtó személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A gyermeki jogok biztosításának lehetőségei, színterei:

A Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Mónosbéli Lakásotthonában folyó nevelés legfontosabb alapelve az 1952. évi IV. törvényben (A házasságról, a családról), továbbá a gyermek jogairól szóló, New Yorkban 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvényben, a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott gyermeki jogok maradéktalanul érvényesüljenek. Így többek között a gyermekotthonunkban elhelyezett gyermek az életkorához, egészségi állapotához igazodó állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban, gondozásban, nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozását figyelembevevő nevelésben oktatásban részesüljön.

Felzárkóztató, tehetségfejlesztő programokon érdeklődésének megfelelő szabadidős foglalkozásokon vehessen részt, lelkiismereti és vallásszabadsága csorbát ne szenvedjen, maximálisan érvényesüljön véleménynyilvánítási joga, éljen érdekei képviseletével a gyermekönkormányzat által, személyes kapcsolatainak ápolása gátakba ne ütközzön, a gyámhivatal által megjelölt keretek között hozzátartozóival a kapcsolatot ápolhassa.

Az intézményben gyermekönkormányzat működik, valamint az érdekképviseleti fórum és gyermekjogi képviselő is segítik a gyermeki jogok érvényesülését.

A gyerekek segítséget kérhetnek a FICE (Nevelőotthonok Nemzetközi Szövetsége Magyarországi Egyesülete) telefonos segélykérő szolgálatától, ha ennek szükségét érzik. A telefonszámok mindenki által látható helyen, falitáblán vannak elhelyezve.

Érdekképviseleti Fórum:

A gyermekek demokratikus jogainak védelmére a Heves Megyei Gyermekvédelmi Központ Érdekképviseleti Fórumot működtet. Az érdekképviseleti fórum az intézményi jogviszonyban állók és az ellátottak jogainak, érdekeinek érvényesülését elősegíteni hivatott szerv, amely a házirendben meghatározott feltételek és eljárás szerint működik.

Az érdekképviseleti fórum feladata:

- véleményt nyilváníthat a gyermeket, a fiatal felnőttet érintő ügyekben,
- javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt,
- intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Gyermekönkormányzat:

A gyermekek önálló érdekérvényesítő és felelősségvállaló rendszerére gyermekönkormányzat működik.

A gyermekönkormányzat célja:

- az otthonban élő gyermekek és fiatal felnőttek érdekképviselése,

- a gyermekélettal kapcsolatos elképzelések kifejezése, azok megvalósításának szervezése,
- az otthonban élők oktatási és szabadidős foglalkozásaira javaslattétel, megvalósításuk elősegítése,
- a gyerekek és fiatal felnőttek szociális igényeinek tolmácsolása,
- véleményt mondani a gyermekönkormányzatot segítő felnőttön keresztül is a gyermekotthon életében zajló bármely eseményről, jelenségről,
- a lakásotthonban élők egyéni teljesítményének elismerésére javaslatot tenni,
- a közösségi normákat, a Házi rendet megszegő közösségi tagok felelősségre vonását javasolni.

Gyermejjogi képviselő:

A gyermejjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek jogainak védelmét és segíti a gyermeket jogai megismertetésében. A lakásotthon biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói a gyermejjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék. A lakásotthonban kifüggesztésre került az erre vonatkozó információ.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme:

A törvény védi a közfeladatot ellátó személyt. Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (311. §) a Btk. 310. § szerint büntetendő., aki az ott meghatározott bűncselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el.

A közfeladatot ellátó személyek körét a Btk. záró része határozza meg. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy, e tevékenysége gyakorlása során közfeladatot ellátó személynek minősül.

A gondozást végző személyek jogainak intézményen belüli védelmét a Közalkalmazotti Tanács és az intézményben működő szakmai érdekképviselői szerv valósítja meg.

8. A szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültsége, biztosításának módja, formái:

A lakásotthonban dolgozók iskolai végzettsége a munkakörükhöz rendelt képesítési előírásoknak megfelelő. A folyamatos szakmai felkészültséget az intézmény középtávú és éves továbbképzési tervének megfelelően biztosítjuk. A továbbképzési tervek a továbbképzésre kötelezett szakemberek bevonásával készülnek, illetve általuk elfogadásra kerülnek.

A szakmai továbbképzések közül azokat részesítjük előnyben, amelyek által a kollégák szakmai énképének fejlődése, esetkezelési hatékonysága, ezáltal hatékonyabb munkavégzése várható.

Minőségbiztosítás:

A program – a minőségbiztosítás első lépése –, legyen tudatos tevékenység, amely a szakmai cél és a tényleges működés állandó közelítését szolgálja, a gyermek, csoport nevelői, szülők és az önálló életkezdés igényeinek kielégítése céljából. A minőségbiztosítás meghatározó eleme a működőképes információs rendszer, amely segít a feladat ellátás előkészítésében, megvalósításában.

A lakásotthon terveiben érvényesüljön az új és a bevált hatékony nevelési módszerek egysége. Éljen a munkatársakban az önreflexió, saját maguk tökéletesítés igénye.

A minőségbiztosítás feladatainak megvalósításában helye és szerepe van a pedagógiai és szakmai szolgáltatásoknak, tanácsadásnak. A rekreációs programok célja a lelki egészség gondozása. A felnőttek értsék, érezzék, ha pszichés sérülés éri őket, meg kell újítani testi és szellemi erejüket. Csak így tudják a gyermekek felé is ezt a képességet közvetíteni.

Lehetőségei:

- a lakásotthon által szervezett közös programok,
- külső látogatások (intézmény, szakmai, kulturális programok),
- tréning, konfliktuskezelés, esetmegbeszélés,
- szupervízió.

A gyermekvédelmi munka belső ellenőrzése:

A gyermekvédelmi munka belső ellenőrzésére az intézményvezető, illetve az általa megbízott személy jogosult.

Az intézményvezető és a lakásotthon vezető jogosult a munkatársak vonatkozásában előre nem tervezett ellenőrzést végezni, vagy illet elrendelni. Köteles továbbá a munkafolyamatba épített ellenőrzés rendszeres megvalósulását megkövetelni, az ellenőrzések tapasztalatairól munkatársi értekezleten tájékoztatást adni.

Az ellenőrzések során érvényesüljön az irányítás, a segítő szándék, legyen probléma feltáró a jogok és a kötelezettségek megítéléséből fakadjon.

Dokumentáció:

A gyermekek védelmét biztosító feladat és hatáskörben az 1997. évi XXXI. tv. 134-136/B § általi adatkörben a lakásotthon személyes adatokat kezelhet és továbbíthat, a személyes adatok védelmét biztosítva. Az adatok kezelését a 2011. évi CXII az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló tv. rendelkezései alapján végezzük. Ezt külön is szabályozza a 235/1997. (XII.17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról. A dokumentumok zárt szekrényben kerültek elhelyezésre.

A lakásotthonban a következő dokumentumokat vezetjük:

- gondozási napok nyilvántartása,
- lakásotthoni napló,
- zsebpénznyilvántartás,
- ruhanyilvántartás,
- engedélyezett eltávvezások, kimenők,
- engedély nélküli távollétek nyilvántartása,
- engedély nélküli távollétek utáni egyéni beszélgetés dokumentálása,
- jegyzőkönyvek,
- rendkívüli események nyilvántartása,
- gyermek iratanyagok,
- kapcsolattartási napló,
- utógondozói napló,
- „Gyermekeink védelmében” adatlapok szerinti nyilvántartás. Gyermekeink védelmében elnevezésű informatikai rendszerben (GYVR) el kell készíteni a

gondozott gyermekekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési programot tartalmazó egyéni gondozási-nevelési tervet.

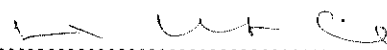
Minden szakmai dokumentum annyit ér, amennyit a gyakorlati munka során meg tudunk valósítani. Lakásotthon kollektívája mindent megtesz annak érdekében, hogy a közösen kialakított célkitűzések maximálisan megvalósuljanak.

„A gyermeket tiszteletben kell fogadni, szeretetben kell nevelni és szabadságban kell elbocsátani”

(Rudolf Steiner)

Mónosbél, 2022. július 1.

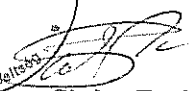

intézményvezető

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 104. § (1) bekezdés d). pontja alapján jóváhagyom.

Eger, 2022. 07. 01.

Sinka Zsolt

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Heves Megyei Kirendeltség
igazgató

